

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

14 / 11 / 20 14р.

м. Київ

№ 1323

Про завершення дослідно-експериментальної роботи на базі навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 – колегіум» Смілянської міської ради Черкаської області

Відповідно наказу Міністерства освіти і науки України від 21.09.2010 № 889 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 – колегіум» Смілянської міської ради Черкаської області» протягом 2010 – 2014 років проводилась дослідно-експериментальна робота за темою «Виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проектів».

На підставі рішення комісії з питань інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи з проблем виховання, розвитку дітей та учнівської молоді у загальноосвітніх навчальних закладах Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України від 20 жовтня 2014 року (протокол № 15)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Звіт про завершення дослідно-експериментальної роботи за темою «Виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проектів» на базі навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 – колегіум» Смілянської міської ради Черкаської області, що додається.

2. Зняти статус експериментального загальноосвітнього навчального закладу всеукраїнського рівня із навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 – колегіум» Смілянської міської ради Черкаської області.

3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Заступник Міністра

П. Б. Полянський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства
освіти і науки

14 листопада 2014 № 1323

**Звіт про завершення дослідно-експериментальної роботи
за темою «Виховання культури демократії старшокласників засобами
телекомунікаційних проектів»
на базі навчально-виховного комплексу
«Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 – колегіум»
Смілянської міської ради Черкаської області
(2010 – 2014 рр.)**

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 21.09.2010 № 889 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 – колегіум» Смілянської міської ради Черкаської області» у закладі протягом 2010-2014 років здійснювалася дослідження за темою «Виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проектів».

Мета роботи полягала в обґрунтуванні, розробці й експериментальній апробації функціонально-змістової моделі виховання культури демократії учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів на основі використання телекомунікаційних проектів.

Завданнями дослідно-експериментальної роботи було визначено:

проаналізувати психолого-педагогічну та науково-методичну літературу з проблеми виховання культури демократії старшокласників;

розкрити роль і місце телекомунікаційних проектів у процесі виховання культури демократії старшокласників;

визначити психолого-педагогічні умови підвищення ефективності процесу виховання культури демократії учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів на основі використання телекомунікаційних проектів;

розробити основні компоненти методичної системи підготовки вчителів до використання телекомунікаційних проєктів у вихованні культури демократії старшокласників;

здійснити дослідно-експериментальну перевірку ефективності функціонально-змістової моделі виховання культури демократії учнів старших класів на основі використання телекомунікаційних проєктів.

Реалізація завдань дослідження послідовно і логічно відбувалася протягом підготовчого (вересень 2010 р. – червень 2011 р.), концептуально-діагностичного (серпень 2011 р. – грудень 2011 р.), формувального (січень 2012 р. – червень 2013 р.) та контрольного-узагальнювального (серпень 2013 р. – червень 2014 р.) етапів дослідно-експериментальної роботи.

На I (підготовчому) етапі на основі аналізу психолого-педагогічної та науково-методичної літератури з проблеми дослідження педагогічним колективом було з'ясовано, що культура демократії старшокласника включає усвідомлення абсолютної цінності прав людини, свободи особистості; усвідомлення себе як громадянина України; почуття власної гідності, гуманізму, толерантності, плюралізму; здатність до компромісу; лояльне і, водночас, вимогливе ставлення до влади, законослухняність; активну позицію щодо необхідності брати участь у демократичних перетвореннях; усвідомлення себе як особистості, спроможної впливати на ситуацію в державі; критичне сприйняття соціально-політичної інформації; усвідомлення можливості та цінності самостійного політичного вибору; готовність відповідати за власні рішення та їх наслідки; усвідомлення взаємозалежності інтересів окремих людей, соціальних груп у суспільстві; стремління до самоствердження (самопізнання, самовизначення і самореалізації) в умовах громадянського суспільства.

Досліджено, що останніми роками владними структурами розробляється Концепція розвитку електронного врядування в Україні, яка передбачає запровадження не лише системи електронного документообігу, але й технологій надання адміністративних послуг населенню через Інтернет,

налагодження спілкування влади і громадян в режимі он-лайн, посилення прозорості діяльності влади, надання більш широких можливостей суспільству брати участь у процесі прийняття владою рішень, обговоренні прийнятих нормативних актів. Учні старших класів, які через декілька років увійдуть у самостійне доросле життя, мають бути готовими і до такого формату спілкування і взаємодії з владою. Це положення підтвердило необхідність запровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів, у виховання культури демократії старшокласників зокрема. Особливе місце серед ІКТ займають телекомунікаційні проекти, які інтегрують у собі значну кількість технологій використання комп'ютера і мережі Інтернет.

Усвідомлення теоретичних засад експерименту сприяло створенню нормативно-правової бази з проблеми дослідження: підготовлено та затверджено Положення про Науково-методичний центр навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 - колегіум» Смілянської міської ради, Положення про Координаційну раду Науково-методичного центру навчального закладу.

Відповідно до наказу по Смілянському навчально-виховному комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 - колегіум» від 10.09.2010 №135 «Про організацію та проведення дослідно-експериментальної роботи за темою «Виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проектів» створено творчі групи за темою експерименту; сплановано дослідно-експериментальну роботу всіх структурних підрозділів навчального закладу; проведено педагогічну раду за темою «Зміст діяльності педагогічного колективу щодо формування культури демократії учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів на основі використання телекомунікаційних проектів» (03.09.2010).

Протягом II (концептуально-діагностичного) етапу дослідно-експериментальної роботи (2011 р.) здійснювалась діагностика рівня

вихованості культури демократії старшокласників за когнітивним, мотиваційно-ціннісним та поведінково-діяльним критеріями.

Показниками когнітивного критерію визначені усвідомлені знання:

- законодавства України з питань демократизації суспільного життя;
- прав і обов'язків членів громадянського суспільства;
- принципів правомірної та толерантної поведінки у громадянському суспільстві;
- шляхів участі особистості як члена громадянського суспільства в реалізації демократії в Україні;
- способів взаємодії з владою (ініціювання питань, які потребують нагального вирішення, співпраця, механізми впливу на владні структури задля покращення життя громадянського суспільства).

До показників мотиваційно-ціннісного критерію належать:

- усвідомлення абсолютної цінності прав людини, свободи особистості, можливості та цінності самостійного політичного вибору та інших демократичних цінностей;
- усвідомлення себе як громадянина України; почуття власної гідності, відповідальності, гуманізм, толерантність;
- усвідомлення взаємозалежності інтересів окремих людей, соціальних груп у громадянському суспільстві;
- усвідомлення себе як особистості, спроможної впливати на ситуацію в державі;
- лояльне і, водночас, вимогливе ставлення до влади, законслухняність.

Показниками поведінково-діяльним критерію визначені:

- критичне сприйняття соціально-політичної інформації;
- здатність орієнтуватись у проблемах життя громадянського суспільства;
- уміння висловлювати і відстоювати власну думку з питань демократизації суспільного життя;
- активна позиція щодо необхідності брати участь у демократичних перетвореннях;

- практична реалізація громадянських прав і обов'язків;
- спроможність демократичними способами захищати й відстоювати власні права і свободи;
- готовність відповідати за власні рішення та їх наслідки;
- стремління до самоствердження (самопізнання, самовизначення і самореалізації) в умовах громадянського суспільства.

Загальні результати діагностики (2011 р.) засвідчили, що високий рівень вихованості культури демократії на початку експерименту мали 9,7% старшокласників, середній рівень – 27,8% учнів, недостатній рівень – 56,2% опитуваних, низький рівень – 6,3% учнів.

Матеріали діагностики стали основою для визначення педагогічних умов підвищення ефективності процесу виховання культури демократії учнів старших класів на основі використання телекомунікаційних проектів, а саме:

моделювання процесу виховання культури демократії старшокласників на основі використання телекомунікаційних проектів;

готовність педагогічних працівників до виховання культури демократії учнів старших класів на основі використання телекомунікаційних проектів;

створення інформаційно-комунікаційного виховного простору, у рамках якого оптимально поєднуються традиційні та інноваційні форми взаємодії учасників телекомунікаційних проектів, здійснюється психолого-педагогічний супровід реалізації старшокласниками телекомунікаційних проектів на основі врахування їхніх вікових особливостей, потреб та інтересів.

З урахуванням результатів діагностики педагогічним колективом закладу розроблено:

- концепцію виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проектів;

- функціонально-змістову модель виховної системи школи, спрямовану на формування та розвиток культури демократії старшокласників на основі використання телекомунікаційних проектів;

- програму виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проектів.

Крім цього, з метою навчально-методичного забезпечення експерименту педагогами закладу розроблені програми спецкурсів та факультативних курсів у контексті досліджуваної теми, програми роботи гуртків і клубів, а також спланована проектно-пошукова робота учнів за темою експерименту.

З метою діагностики рівня компетентності педагогічних працівників колегіуму з проблеми виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проектів (2011 р.) творчими групами вчителів шляхом проведення анкетування та усного опитування було вивчено рівень обізнаності педагогів з історичними та правовими аспектами демократії; рівень усвідомленості вчителями демократичних цінностей; рівень активності особистої участі вчителів у громадському житті школи, міста, держави; рівень володіння методами та прийомами виховання культури демократії старшокласників; стан опанування педагогами інформаційно-комунікаційними технологіями та досвід участі у телекомунікаційних проектах.

Результати діагностики педагогічної компетентності педагогічних працівників школи з проблеми дослідження (2011 р.) виявили високий рівень їхньої мотивації до реалізації завдань експерименту, а також дали змогу визначити зміст та розробити основні компоненти методичної системи підготовки педагогів до використання телекомунікаційних проектів у вихованні культури демократії старшокласників. Зокрема, з метою підвищення рівня готовності до виховання в учнів культури демократії проведено установчий семінар-практикум, підготовлено індивідуальні рекомендації для вчителів, накопичений банк даних про перспективний педагогічний досвід виховання культури демократії в Україні та інших країнах світу, сформовано методичні теки та створено електронну базу статистичних даних, текстових матеріалів, електронних презентацій, які сприяли підвищенню обізнаності кожного педагога з проблеми дослідження, спонукали до постійної системної самоосвіти.

Тимчасовою творчою групою педагогічних працівників колегіуму розроблені методичні рекомендації щодо педагогічного супроводження дослідно-експериментальної роботи. Класним керівникам, педагогу-організатору, соціально-психологічній службі та адміністрації закладу було рекомендовано розробляти заходи з виховання демократії учнів з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку старшокласників та ролі учнівського самоврядування навчального закладу у формуванні демократичних цінностей вихованців; розвивати соціальне партнерство, об'єднувати творчі й організаційні можливості різних державних і громадських організацій, діячів освіти, культури, керівників творчих колективів, професіоналів справи, оптимізувати використання ресурсів усіх соціальних інститутів, у тому числі ЗМІ. Ці поради, а також методичні рекомендації щодо використання телекомунікаційних проектів у вихованні культури демократії старшокласників лягли в основу планування навчально-виховної роботи школи протягом формувального етапу експерименту (січень 2012 р. – червень 2013 р.).

Стратегічне планування методичної роботи в аспекті підготовки педагогів до виховання в учнів культури демократії відбувалось з урахуванням необхідності запровадити концептуальну парадигму освіти і виховання на засадах гуманістичних та демократичних принципів; активно створювати та використовувати єдиний інформаційно-комунікаційний методичний простір; надавати адресну методичну допомогу з питань виховання культури демократії; обмінюватись досвідом на методичних заходах різних рівнів, отримувати консультації від спеціалістів; постійно здійснювати огляд новинок методичної літератури та періодики за темою дослідження; створити банк методичних розробок, відеоматеріалів для підготовки заходів; втілювати інтерактивні форми роботи; здійснювати моніторинг ефективності роботи з виховання культури демократії; створити методичне портфоліо «Формування культури демократії старшокласників».

З метою якісного розв'язання завдань експерименту у рамках методичної роботи було проведено навчальний семінар «Методика здійснення моніторингу

ефективності реалізації мультимедійних проектів» (30.08.2011), методичний практикум «Особливості створення мультимедійних проектів, спрямованих на виховання культури демократії старшокласників» (08.09.2011), майстер-клас «Методика організації роботи дистанційних спецкурсів, Інтернет-гуртків» (20.10.2011), круглий стіл «Запровадження телекомунікаційних проектів як умова підвищення ефективності виховання культури демократії старшокласників» (10.11.2011), науково-практичний семінар «Роль телекомунікаційних проектів у вихованні культури демократії старшокласників як зростаючих громадян України» (23.12.2011). Крім цього, вчителі історії взяли участь в обласних Інтернет-семінарах «Досвід організації проектної діяльності як засобу формування демократичних цінностей старшокласників» (11.10.2011), «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні предметів суспільно-гуманітарного циклу» (22.11.2011).

На III (формуальному) етапі дослідно-експериментальної роботи здійснювалася апробація функціонально-змістової моделі виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проектів та реалізовувалися педагогічні умови підвищення ефективності процесу виховання культури демократії учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів на основі використання телекомунікаційних проектів.

Усі компоненти моделі підпорядковуються загальній меті, яка полягає у підвищенні ефективності виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проектів. У відповідності до визначеної мети, діяльність педагогічного колективу спрямовувалась у таких основних напрямках:

- розробка циклу телекомунікаційних проектів, спрямованих на формування когнітивного, мотиваційно-ціннісного, поведінково-діяльнісного компонентів культури демократії старшокласників;

- створення інформаційно-комунікаційного виховного простору для виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проектів;

- розробка методики реалізації телекомунікаційних проектів у вихованні культури демократії старшокласників;

- здійснення моніторингу ефективності використання телекомунікаційних проектів у вихованні культури демократії старшокласників.

З метою підвищення рівня когнітивного компоненту вихованості культури демократії старшокласників було реалізовано телекомунікаційний проект «Громадянська взаємодія у віртуальній мережі» та започатковано Інтернет-клуб «Я – суб'єкт громадянського суспільства».

Розвиток мотиваційно-ціннісного компоненту вихованості культури демократії учнів старших класів забезпечували телекомунікаційний проект «Роль громадянських організацій у становленні демократії в Україні» та онлайн-клуб «Ми – різні, ми – рівні».

Формуванню поведінково-діяльнісного компоненту культури демократії старшокласників сприяли телекомунікаційний проект «Ініціюємо співпрацю з владою» та Інтернет-дебати «Моя громадянська позиція».

Комплексно всі компоненти культури демократії учнів старших класів формувались у ході занять за факультативним курсом «Вчимося демократії» (автор – керівник експерименту Назаренко Г.А.). Опанування курсу доцільно поєднувалось із позакласною роботою старшокласників на «Вчимося демократії разом» (<http://democracy.ippro.com.ua>), де учні мали можливість вивчати дистанційно спецкурс «Вчимося демократії», брати участь в Інтернет-проектах «Вчимося захищати свої права і свободи», «Вчимося взаємодіяти з владою», «Вчимося поліпшувати життя місцевої громади» та ін.; висловлювати власні думки на форумі «Моя громадянська позиція»; розміщувати власні есе, вірші, байки, твори на суспільно-політичну тематику, а також фотозвіти про проведені заходи у фотогалереї «Активність, самостійність, відповідальність».

У варіативну складову навчальних планів було введено факультативи: «Технологія створення науково-дослідницьких проектів» (для учнів 9-11 класів); «Основи мас-медіа» (для учнів 9-11 класів); «Телекомунікація як

мережева взаємодія» (для учнів 9-11 класів); «Громадянознавство» (для учнів 9 класів); «Основи демократії» (для учнів 10-11 класів).

Активно працював учнівський парламент, який ініціював проведення заходів, спрямованих на взаємодію з владою: зустрічі з міським головою, відвідування сесій міської ради, зустрічі-звіти депутатів міської ради тощо.

Організовано роботу Прес-центру, який готував матеріали для радіорубрики та відеосюжети «Три хвилини зі школи № 3». Старшокласники-члени «Прес-центру» вивчали громадську думку учнів про шкільне життя, створювали інформаційний банк про життєдіяльність шкільного колективу, розвивали мережу шкільної преси, рекламували діяльність школи через співпрацю з місцевими засобами масової інформації: газетами «Сміла», «Сміла від А до Я», редакцією Смілянського радіо, телестудіями «Тясмин», «Сміла-TV». Як результат, – щотижня на обласному телеканалі «Рось» у передачі «Агенція теленовин» та на місцевому каналі кабельного телебачення телестудії «Сміла-TV» глядачі знайомились із новинами шкільного життя. Крім того, щомісяця гуртківці випускали шкільну газету «Блискавка», на сторінках якої розповідали не лише про новини шкільного життя, а й проводили конкурси, вітали переможців, дискутували на різноманітні молодіжні тематики. На XIV Національний конкурс шкільних газет Прес-центр колегіуму направив власні друковані матеріали, фотогазету, добірку радіо- та телерепортажів й отримав Диплом лауреата конкурсу, а телерепортаж «Новини для Агенції теленовин» став переможцем – посів I місце у номінації «Кращий телерепортаж».

Компонентами інформаційно-комунікаційного простору для виховання культури демократії старшокласників, створеного у ході експерименту, стали також:

- ініційовані старшокласниками колегіуму Інтернет-проекти: «Молодь і вибори – перспектива», «Громадянська взаємодія у віртуальній мережі», «Ми – різні, ми – рівні», розміщені на електронній шкільній площадці ВЕБ-порталу національного проекту «Відкритий світ» (<http://20700sch3.co.ua>) та підтримані 17 школами України;

- українсько-польський проект «Пізнаємо, щоб співпрацювати. В українських школах – про сучасну Польщу», спрямований на ознайомлення учнів та вчителів України з демократичними перетвореннями, що відбулися в Польщі з 1991 року. У рамках проекту проведені зустрічі представників українських шкіл із польськими партнерами – школами в Новогарді, Тшебяткові, Колобжегу та Щецині. Під час тематичних зустрічей учні мали можливість поспілкуватись із мером міста Щецина Базилі Бараном, депутатом міської ради Аркадіушом Літвінські, директором Поморської бібліотеки Луцяном Бомболевські, депутатом Сейму Мечиславом Устасяком, представником відділу Публічної Просвіти Інституту Національної Пам'яті Марціном Стефаніком, працівником музею міста Щецина Агнешкою Кухцінською-Курч, які познайомили з особливостями участі громадян в управлінні державою на різних рівнях;

- телеміст «Навчаємося будувати демократію в Україні» між Смілянським навчально-виховним комплексом «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 - колегіум» та Шполянським навчально-виховним комплексом «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 2 - ліцей», під час якого відбувся обмін думками щодо важливості виховання демократичної політичної культури для реальної участі громадян в управлінському процесі та контролі за діяльністю органів державної влади. Старшокласники поділились враженнями щодо вивчення спецкурсу «Вчимося демократії», який сприяє поглибленню знань та практичних навичок учнів з демократичної політичної культури, та результатами участі у телекомунікаційних проектах сайту «Вчимося демократії разом!», а також презентували ініційовані ними Інтернет-проекти. З обох сторін були представлені дослідницькі роботи учнів у рамках експериментальної роботи, які брали участь у конкурсі-захисті МАН і здобули перемоги на міському та обласному рівнях (Лавренчук Анастасія, 10 клас, «Захист честі, гідності і ділової репутації людини в Україні та Європі: порівняльна характеристика»);

- підпроекти «Мій ідеал громадянина-патріота», «Знаю та реалізую свої права» у рамках Інтернет-проекту «Ми – патріоти Черкащини», розміщеного на Черкаському освітянському порталі;

- спільні учнівсько-вчительсько-батьківські дослідницькі Інтернет-проекти «Традиції шкільного самоврядування в Україні», «Внесок українських письменників у розбудову демократії в Україні», «Виховання демократичних цінностей через патріотичні пісні», «Права і свободи людини і громадянина»;

- дискусійний обмін думками з однолітками з питань демократичних перетворень під час культурно-освітніх візитів до країн Європи (Польща, Німеччина, Чехія, Словаччина, Франція, Нідерланди);

- години психолога за темами: «Навчаємося взаємодії», «Я вмію говорити «Ні», «Лідер та влада» тощо.

З метою підготовки батьківської громади до виховання культури демократії старшокласників в умовах родинного виховання проведені консультації «Діти та їх права» (27.09.2012), «Основні документи (друковані та Інтернет-ресурси) про права дітей» (07.02.2013); Дні відкритих дверей «Правова освіта і виховання» (15.11.2012), «Виховуємо демократичні цінності» (21.02.2013); читацькі конференції «Конвенція ООН про права дитини» (13.12.2012), «Права дитини в Україні» (14.03.2013); засідання дискусійного клубу «Законно і незаконно. Справедливо і несправедливо» (протягом року); акція «Займи правову позицію» (18.04.2013), організована робота батьківського Інтернет-клубу «Терези Феміди» (протягом року).

Визначено додаткові педагогічні умови підвищення ефективності процесу виховання культури демократії учнів старших класів засобами телекомунікаційних проектів:

- орієнтація вчителів на особистісну модель взаємодії з учнями, яка передбачає забезпечення паритетного діалогічного спілкування у навчально-виховному процесі;

- реалізація особистісно-діяльнісного підходу, який забезпечує формування у старшокласників досвіду вирішення соціальних проблем місцевої громади, готовність учнів до відкритого спілкування з владою.

На IV (контрольно-узагальнювальному) етапі дослідно-експериментальної роботи здійснено контрольне діагностування рівня вихованості культури демократії старшокласників на основі використання телекомунікаційних проектів згідно з визначеними критеріями та показниками, визначено співвідношення результатів експерименту з поставленою метою та завданнями.

Порівняння якісних результатів концептуально-діагностичного (2011 р.) і контрольно-узагальнювального (2014 р.) етапів експерименту засвідчило, що значно глибшими стали знання старшокласниками законодавства України з питань демократизації суспільного життя; прав і обов'язків членів громадянського суспільства; способів взаємодії з владою (ініціювання питань, які потребують нагального вирішення, співпраця, механізми впливу на владні структури задля покращення життя громадянського суспільства). На високому рівні усвідомлюють абсолютні цінності прав людини, свободи особистості, можливості та цінності самостійного політичного вибору, власну спроможність впливати на ситуацію в державі 98,6% учнів старших класів. Ще 99,2% старшокласників виявили готовність до критичного сприйняття соціально-політичної інформації, здатність орієнтуватись у проблемах життя громадянського суспільства, вміння висловлювати і відстоювати власну думку з питань демократизації суспільного життя, практично реалізувати громадянські права і обов'язки, спроможність демократичними способами захищати й відстоювати власні права і свободи.

За результатами контрольного діагностування (2014 р.) високий рівень вихованості культури демократії мають 32,7% старшокласників (проти 9,7% на початку експерименту); середній рівень – 43,5% учнів (проти 27,8%), недостатній рівень – 19,9% (проти 56,2 %) опитуваних, низький рівень – 3,9% (проти 6,3 %) учнів.

Позитивна динаміка всіх критеріїв засвідчила ефективність розробленої функціонально-змістової моделі виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проєктів.

Досвід дослідно-експериментальної роботи з означеної проблеми поширено шляхом публікацій у пресі (стаття директора Карло Т.А. у співавторстві з заступником директора з навчально-виховної роботи Золотоверхою О.І. «Виховання культури демократизму старшокласників засобами телекомунікаційних проєктів» у журналі «Рідна школа» за грудень 2013 року); шляхом створення відеоролика за результатами експерименту, який розміщено на сайті навчального закладу; проведення міського семінару для керівників шкіл «Виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проєктів» (27.09.2013), конференції «Актуальні аспекти демократизації життя учнівського колективу» (28.02.2014).

Результати дослідно-експериментальної роботи також популяризовано на V Міжнародному фестивалі педагогічних інновацій (м. Черкаси, 2013 р.), на V Всеукраїнській виставці-презентації «Інноватика в сучасній освіті» (педагогічний колектив закладу став переможцем виставки і отримав золоту медаль). Крім цього, за результатами експерименту підготовлено до друку посібник «Виховання культури демократії старшокласників засобами телекомунікаційних проєктів» (авторський колектив за загальним керівництвом Г. А. Назаренко).

Науковий керівник

Г. А. Назаренко

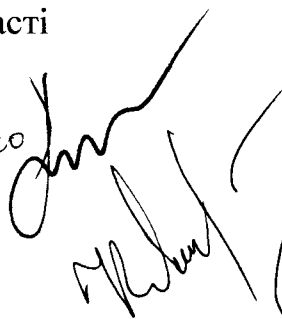
Директор навчально-виховного
комплексу «Загальноосвітня школа
I-III ступенів № 3 – колегіум»
Смілянської міської ради
Черкаської області

Т. А. Карло

Координатор

(Ю.І. Кочоленко)

Т. А. Репчанська

(К.В.Т. -Ткачук)

